

Beszámoló jelentés a XXXIII. OTDK Közgazdaságtudományi szekciójáról (Győr, 2017. április 6.8.)

A XXXIII. OTDK Közgazdaságtudományi Szekciójának felhívását 2015. október 2-án fogadtuk el végleges tartalmában. A nevezés határ-ideje 2016. december 19-e volt. A dolgozat készítés tartalmi és formai követelményeit a felhívásban közzétettük.

A Szekcióba benevezett 423 dolgozat a teljes (16 szekciós) konferencia-sorozat bemutatható összes dolgozatainak (4407) 9,6 %-a, azaz minden 11. dolgozatot ebbe a szekcióba nyújtottak be. A nevezett dolgozatok száma 114-gyel (21%-kal) maradt el a XXXII. konferenciára benevezett dolgozatszámtól. Elmondhatjuk, hogy a korábbi konferenciákra jellemző dinamikus növekedés után a szekció egy mérsékeltebb dolgozatszámra állt be. (Csak emlékeztetőül: 2013-ban a veszprémi konferencián 664 dolgozattal tetőzött a növekedési hullám, ami már „fenntarthatósági” aggályokat vetett föl). Ez a „konszolidálódó” sokkal inkább tekinthető egészségesnek, mint aggályosnak, erről a szakbizottság még további elemzésekre támaszkodva mondja majd ki a végső értékelést.

A ténylegesen bemutatott dolgozatok száma a benevezettekhez képest csaknem 17%-kal (73-mal) kevesebb: 8 dolgozatot etikai vétség miatt kellett kizárni, 29 dolgozat nem érte el a bemutatáshoz szükséges 36 pontot – ez az összes bírált dolgozat 6,8 %-a (két évvel ezelőtt ez a szám 52 volt, 9,7 %). További 35 dolgozat ugyan minden tekintetben megfelelt, mégsem mutatták be. A 350 bemutatott dolgozat végül 144-gyel kevesebb, mint amennyit két éve Budapesten bemutatottak.

Az előző konferenciához képest sok tekintetben előre léptünk – a több ciklus óta folyamatosan csiszolt, finomított szabály- és eljárás-rend-szerünk alapján kevesebb volt a formai probléma, a tagozati zsűrik idejekorán történő kiválasztása pedig lehetővé tette azt, hogy a felhívásban foglalt 10 napos előre-tartással felolteni rendelt bírálati határidőt lényegében tartani tudtuk.

A XXXIII. OTDK Közgazdaságtudományi Szekciójára 32 felsőoktatási intézményből (Karról) érkezett nevezés!

A dolgozatok tagozati besorolásakor a felhívásban eredetileg szereplő 25 tagozatból indultunk ki – végül 39 tagozatban bonyolítottuk le a konferenciát. A tagozatba sorolásnál figyelembe vettük a résztvevő intézmények ajánlásait illetve korrekciós javaslatait, a besorolással kapcsolatos problémák száma elenyésző volt.

A gazdaság különböző területeit felölelő 39 tagozatban a résztvevők a szakma közel 200 neves képviselője előtt védhették meg tanulmányai-kat. A rendező intézmény tiszteletreméltó önkorlátozással alapfelállásban egyetlen tagot sem jelölt a tagozati zsűrikbe – a veszprémi tradíció tehát immár harmadik konferencia óta tartja magát! Ezért a Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar ugyanúgy kiérdemel egy jelképes Fair play díjat! A delegált zsűritagok visszalépése miatt végül is elég nagy számban léptek be győri kollégák a tagozati zsűrikbe, de a fogadó intézmény egyetlen tagozati zsűri elnököt sem állított!

A 39 tagozatban mindösszesen 116 díjat ítéltek oda a tagozati zsűri (39 db I. díj, 43 db II. díj, 34 db III. díj – a különdíjakat most nem ideszámítva). A díjakon a következőképpen osztoztak a résztvevő 29 intézmény – összesen 25 intézmény szerzett valamilyen díjat

- a 39 I. díjon 14 intézmény osztozkodott (48%)
- a 43 II. díjon 16 intézmény osztozkodott (55%)
- a 34 III. díjon ugyancsak 16 intézmény (55%).

A tagozatokról első gyors áttekintéssel a következő főbb értékelő megállapításokat fogalmazhatjuk meg:

- A tárgyalt témák „szélesedtek”: több terület új vizsgálati területként jelent meg (közösségi gazdaságtan/Sharing Economy; nagyobb hangsúllyal került elő a start-up jelenség makrogazdasági szerepe, akár indiai tapasztalatok bekapcsolásával, gamification; a vállalati utódlás kérdése (vezetés és szervezés oldalról is). Új hangsúlyt kapott az információ-gazdaságtan, internet gazdasági szerepe és a pénzügyi kultúra is.
- A korábbi bachelor/master vita elévülni látszik: a meghallgatott előadások alapján nem váltak élesen el a mester és alapszagos dolgozatok, ami arra utal, hogy a hallgatók (dolgozatok) a támasztott követelményeknek megfelelnek, az egységes mérés megfelelő.
- További megerősítést nyert, hogy markánsan elválik az elméleti és az üzleti (köz)gazdaságtan. Az elméleti közgazdaságtani dolgozatokat többnyire magas szintű módszertan alkalmazása jellemzi, míg az üzleti jellegű dolgozatok egy részénél hiányzik a téma elméleti és módszertani megalapozása.
- A prezentációs-készség jellemzően jó, mi több kiváló, ami az esetek többségében felkészült vitakészséggel párosult.

Az értékelés a kritikusnak mondható jelenségek górcső alá vételével teljes!

Ebben a konferencia ciklusban sajnos újra előkerültek etikai természetű problémák. A SZTAKI plágium-kereső szoftvere 29 kérdéses esetre mutatott rá, ezek közül egy – a szakbizottság tagjai közül felkért – 5 fős ad-hoc bizottság 7-et ítelt meg elutasítandónak. Egy további etikai vétségre a bírálóbukkant rá. Ez nagyon magas szám – az előző két konferencián 3-3 etikai alapú kizárás történt. A tudomány művelés területén ez az egyetlen olyan dolog, amelyről megalkuvás nélkül ki kell jelentenünk, hogy semmilyen formája nem tolerálható. Ha ez a probléma ilyen nagyságrendben bukkant most hirtelen újra elő, akkor nagyon mélyen magunkba kell tekintenünk! A küldő intézmények felelőssége vitathatatlan. Kezdeményezzük egy olyan munkabizottság felállítását, amely a következő konferencia ciklus első negyedében kidolgozna egy javaslat-csomagot, amely hatékonyabb kommunikációval, etikai irányelvek rögzítésével és etikai koordinációval támogatná az előrelépést ezen a területen.

Itt különösen érdekes a talán „önplágiumnak” nevezhető, meglepően nagy számban felbukkanó jelenség: korábbi vagy párhuzamosan benyújtott dolgozatok szövegében olyan mértékű a szó szerinti egyezés, ami vagy a dolgozatok függetlenségét, vagy eredetiségét kérdőjelezi meg. Úgy tűnik, ezen a téren még van tennivalónk – szabályozással, kommunikációval visszaszorítani ezt a nem tolerálható jelenséget. Félreértés ne essék – arra van mód, hogy egy korábbi munkát tovább fejlesszünk, de erre egyfelől a dolgozatban egyértelműen utalni kell, másfelől a saját munkára való hivatkozásnak is megvannak a maga citációs szabályai.

Viszonylag magas volt azoknak a dolgozatoknak a száma, amelyek megítélésében a bírálók véleménye nagy pontszámkülönbséggel oszlott meg, így harmadik bírálatra kellett kiadni azokat (47 db, 11%). Ez elég magas szám illetve részarány ahhoz, hogy a jelenség lehetséges

gyökereit alaposabb vizsgálódással feltárjuk és az okok megértésére alapozva megtegyük a szükséges lépéseket annak mérséklésére.

Érdekes új jelenség, hogy több tagozatban a prezentáció 15 perces időkeretét több esetben nem töltötték ki a hallgatók, amit az adott zsűri nem tudott áthidalni, ez a tájékoztató füzetben rögzített időütemezés felborulását eredményezte több esetben. (Ezzel a következő konferencia előkészítése során kezdenünk kell majd valamit).

Ugyancsak elgondolkodtató a 35 be nem mutatott dolgozat, a tagozattól való távolmaradásra. Ez nem csak azért aggályos, mert az örökzöld tudományosság és/vagy versengés dilemmájában egyértelműen a versengő értelmezést sejteti („ha nincs esélyem jó helyezésre, akkor inkább el sem megyek), hanem azért is, mert a kiosztható díjak számát a bemutatott dolgozatok számával arányosítva állapítjuk meg, így például a mostani 35 távolmaradó 12 további kiosztható díjtól fosztotta meg a konferencia többi résztvevő hallgatóját.

A jövőben fejleszthető a prezentáció felépítése: ezekben sokszor kevésbé jelenik meg tudományos igényességű hipotézis(ek) megfogalmazása és igazolása, a kutatási módszerek kiválasztása, a saját kutatási eredmények kiemelése és végül az eredmények diszkusziója.

Ennek előmozdításában és a szekció jövőbeli munkájában komoly fejlődést indíthat el a dolgozatokkal szemben támasztott követelmények újragondolása. A teljes OTDK mozgalom szintjén felvetődő probléma a szak-dolgozatok és a TDK dolgozatok viszonya, amelyen eddig bonyolult szabályozással és nem kevés dokumentációval járó garancia-rendszerekkel próbáltunk úrrá lenni. Az OTDT most lépett és egyetlen központi kiírásban rögzített szabálytól eltekintve (ez a TDK dolgozat abszolutórium előtti benyújtásának előírása) minden egyéb szabályozást a szakbizottságok asztalára tett le. Az egri OTDK Fórumon már elkezdtuk annak a javaslatcsomagnak a megvitatását, amelyben ha konszenzusra jutunk, akkor a XXXIV. konferenciafelhívásába már ez kerülhet bele. Ennek lényege az, hogy a hangsúly a TDK előidejűségének elvárásáról és kontrolljáról a tudományosság erősítésre kerül át. Ennek lényege, hogy a TDK dolgozatok esetében is azt az egyébként minden tudományos munkával szemben megfogalmazott követelményt várja el, hogy a *jövőben a TDK dolgozat tartalmazzon a tudományos munkáktól elvárt négy pontot lefedő kötelező fejezetet:*

- a) *a dolgozat elején (a bevezetőt követően) egyértelműen tartalmazza a szerző által megválaszolandó tudományos kutatási kérdést;*
- b) *explicit formában adja meg kutatási modelljét és módszertanát;*
- c) *a dolgozat végén válaszolja meg a feltett tudományos kérdést;*
- d) *tézis-szerűen foglalja össze a dolgozat tudományos szempontból új vagy újszerű eredményeit.*

Ezen tartalmi elemek külön dokumentumba szerkesztve egyben megadják a dolgozat absztraktját is. Ez egyszersmind megkönnyítheti a tagozati besorolások örökzöld dilemmáit is!

Ezt a javaslatot szakbizottság megvitatja és a felmerülő észrevételeket figyelembe véve a XXXIV. konferencia szekciófelhívását már ennek megfelelően fogalmazzuk meg. Kérjük abban mindenki aktív és konstruktív közreműködését, hogy ezt a munkát az új konferenciaközpont letelezésére ki tudjuk érlelni és el tudjuk fogadni és az intézményi konferenciákat már ennek figyelembevételével lehessen meghirdetni és lebonyolítani.

Tovább szeretnénk folytatni azt a konstruktív szakbizottsági folyamatot, amellyel Közgazdaságtudományi konferencia minőségét igyekszünk emelni. Alapos elemzéseket kell végezzünk arról, hogy az eddigi törekvéseink, próbálkozásaink közül melyek bizonyultak időtállóknak, és melyek azok, amelyek tökéletesítésén még tovább kell gondolkozzunk, vitatkozzunk. Elemezzük a tagozati zsűri-pool-ok összeállításának tapasztalatait, és a

tanulásokra építve továbbfejlesztjük ezt a hasznos és jó kezdeményezést. Ezt a munkát ugyancsak elkezdjük az új ciklus legelején. Folytatjuk a legjobb intézményi gyakorlatok tapasztalatainak kicserélését, illetve a dilemmákról és a probléma-területekről folytatott nyitott, kritikus és önkritikus dialógust. A TDK mozgalom önrányító és önszabályozó, ezekre a jelenségekre és kihívásokra magunknak kell válaszokat adni. A hibák, hiányosságok a saját hibáink, hiányosságaink – és megoldani is nekünk kell azokat. Továbbra is erős meggyőződésünk, hogy a konferencia minőségének javítása nem köz-ponti szabályozási kérdés, hanem az intézmények szintjén dől el: tudunk-e, akarunk-e többet tenni a helyi tudományos munka minőségének emelésére. Ez az egyetlen biztos fundamentum, amire az országos konferencia minőségfejlesztését alapozhatjuk.

Néhány szó a szervezésről, a rendezőről! A Széchenyi István Egyetem Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kara a szervezésben résztvevő nagyszámú oktatója és hallgatója a több kulturális programmal kiegészülő rendezvényt példás szervezettséggel és közmegelegedésre készítettek elő és bonyolították le. A tagozati titkárok révén a konferencia adminisztrációja, a tagozati védések lebonyolítása példásan gördülékeny volt. A rendezők folyamatos jelenléte, az információhoz való gyors, precíz hozzáférés a lelkes, odaadó rendezői hozzáállás a résztvevők széleskörű elismerését és köszönetét váltotta ki. Köszönjük az Ügyvezetésnek ezt a professzionális, minden apró részletre odafigyelő, jó értelemben vett szakmai alázattal végig vitt áldozatos szervezőmunkát!

Végül a XXXII. OTDK Közgazdaságtudományi szekciójának nem hivatalos végeredménye az „olimpiai pontszámítás” logikája szerint (a különdíjakat nem számolva):

	Intézmény (2015-ös rangsor hely)	I.	II.	III.	K		Bemu- tatott dolgozat	I-III.	I-K
I.	DE GTK (9)	9	4	6	5	24	39	48,7%	61,5%
II.	PTE KTK (4-5)	5	3	2	3	13	20	50,0%	65,0%
III.	BCE GTK (1)	4	11	5	5	25	55	36,4%	45,5%
IV.	BCE KTK (4-5)	4	6	2	5	17	26	46,2%	65,4%
V.	PE GTK (8)	3	2	1		6	16	37,5%	37,5%
VI.	SZTE GTK (3)	2	4	1		7	16	43,8%	43,8%
VII.	BCE TK (-)	2	2	0	1	5	8	50,0%	62,5%
VIII.	BGE (6-7)	2	1	2	6	11	37	13,5%	29,7%
IX.	ME GTK (-)	2	1	2	4	9	20	25,0%	45,0%
X.	SZIE GTK (-)	2		1	4	7	20	15,0%	35,0%

A toplista figyelemreméltó jellemzője, hogy az első 7 helyen végzett intézmények mindegyike elmondhatja azt, hogy legalább minden harmadik bemutatott dolgozata díjat nyert (a különdíjakat nem ide-számítva). Közülük három esetben az arány még jobb: minden második hallgatójuk díjazott. Ez a jó irány a konferencia színvonalának emelésére: olyan dolgozatokat nevezni, amelyek közül minden második-harmadik a maga tagozatában díj elnyerésére esélyes.

Találkozunk 2 év múlva Pécsen, hiszen a XXXIV. OTDK Közgazdaságtudományi Szekcióját 2019-ben az idén fennállásának 650 évfordulóját ünneplő Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara fogadja.

A bagoly legyen velünk addig is!

2017. június 9.